

ՊԻՏԱՆԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ

1992-93 թվականները ծանր արհեստական ինստիտուտի համար: Ամենադժվարին խնդիրն, անհույս, ինստիտուտի ֆինանսավորումն էր, ևսինքն որ մինչ այդ ամբողջ ֆինանսավորումը բազմապիսի միջոցառումներով էր զբաղվում: Այժմ ինստիտուտը սեփականում է հիմնականում Հայաստանից, մասամբ (չափավոր) Ռուսաստանից: Ինստիտուտի ֆինանսավորման մյուս կարևոր աղբյուրն միջազգային արդյունաբերության ցածրարժեքի գրանցումն էր, որ սրվում են ինչպես ինստիտուտի ամբողջությամբ, այնպես էլ առանձին գիտնականների: Վերջապես, որքան էլ արտադրական թվա-

կական բազան արագացուցիչ աշխատանքները դադարեցված էր, բնական վերջին երեք տարիներին արագացուցիչ վրա ոչինչ չէր ընկել: Բացի այդ, որ արագացուցիչը հսկայական էլեկտրոնային է «խմում», միաժամանակ բարձր դասակարգի ներկայացնելով կենտրոններովային որակի նկատմամբ (անջատման) բացակայություն, կայուն համակարգայինություն, ասարի կարողություն էր այլընտրանք: Հսկայական ծախսերի հետ կապված էր այլևս արագացուցիչի դադարեցումը: Ամեն արհեստի որոնողական ընդլայնումը այն որոշ ժամանակ աշխատում է: Օրական 4-5 հազար կվտ/ժամ էլեկտրական ծախսով է ծնունդ ա-

կա, կիրառական ֆիզիկա էր այլընտրանք: Ինստիտուտն անընդհատ ուղիներ է ունենում հիմնականում ֆինանսավորման հետ կապված: Դրանցից ամենազգալիներն այսօր մասնակցությունն է Եվրոատոմային ծրագրերին (INTAS, ASTC), որ բնորոշում է հիմնարար գիտության, կիրառական ֆիզիկայի, ատոմային էներգիայի և այլ ոլորտներ:

Վերջին 2 տարիներին ինստիտուտի աշխատանքներում կարևոր տեղ է զբաղեցնում միջազգային համակարգային ցանցի հետ կապված ուղիները: Վերջինս խիստ հետաքրքիր էր և էր հնարավորություն էր սալի օգտագործման ամենաարագ ոլորտներում ամբողջ աշխարհում կուսակցված սեղանակալությունից: «Բազային

ցանցի գոմարներ վճարել այս կամ այն գիտնականին մասնակցելու համար, այսինքն ֆիզիկոսները չեն վճարում իրենց մասնակցության համար: Ավելին, արհեստահմանյան գործընկերներն իրենք են հոգում նրանց ճանապարհի և ապրելու համար անհրաժեշտ ծախսերը: Նման վերաբերմունքի դասճանաչ մեր մասնագետների բարձր ունիվերսալիզմն է (նրանք կարող են ներկայացնել ֆիզիկական աստիճան, հաշվարկ, մասնակցել մոնիթինգի աշխատանքներին, կուսակցի փորձերի օգտագործումը և վերջապես, վարձից հետո մեկնել դրանք և ֆիզիկական եզրահանգումներ անել:

Ինստիտուտի գլխավոր հիմնադրողը Եսայանն էր մնալ ֆինան-

սայն այնուամենայնիվ, ինստիտուտը «ունի ֆաբրիկա»: Աշխատավարձերի բարձրացման ակնհայտ ուղին կրճատմանն էր, սակայն ինստիտուտի աշխատակիցների միջին արժեքը բավական բարձր էր, իսկ այդ արժեքում մասնագիտություն փոխելը դժվար էր և հնարավոր չէր մարդկանց «փոխել նեխել»: Բացի այդ, կա մի որոշ կրիտիկական կետ, որից այն կողմ հնարավոր չէր նվազեցնել ինստիտուտի անձնակազմը:

Ինստիտուտն ունի մանկադասեր, աղյուսակներ հետախոսական, հանգստյան սենյակներ և այլն: Ամբողջում, որոնցից, սակայն, նույնիսկ զեղչ գնեմով, ինստիտուտի աշխատակիցների ճնշող մեծամասնությունը օգտվել չի կարող: Եսայան

Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտը հարմարվում է նոր դայնամիկային

Արագացուցիչի աշխատանքին խանգարում է միայն ֆինանսավորման սղությունը

Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտն ստեղծվել է 1943 թ. Արագածի գոտու բարձր լեռնային կայանների հիման վրա սինգուլյար ճառագայթների ուսումնասիրության համար, երբևէ ժամանակ զբաղվում էր ֆիզիկայի հենց այդ ուղղությամբ: 1961 թ. ինստիտուտի առաջին սնորհ Ա Ալիխանյանի գլխավորությամբ սկսվեցին հայկական էլեկտրոնային արագացուցիչի կառուցման աշխատանքները, եւ ինստիտուտի որոնողական համակարգը մասնակցություն էր միջուկային ֆիզիկայի խնդիրների հետազոտությանը: Ինստիտուտը, որ մինչ այդ գործում էր ՀՀ ԳԱ-ի համակարգում, անցավ Մոսկվայի ասոնային էներգիայի օգնագործման դեպարտման կոմիտեի ենթակայությանը: 1967 թ. սկսեց գործել Եվրոպայի խոշորագույն հայկական արագացուցիչը 6 միլիարդ էլեկտրոնվոլտ հզորությամբ (համեմատության համար ասեմք, որ աշխարհի ա-

մենահզոր արագացուցիչներից մեկը, որ կառուցված է ԱՄՆ-ում, ունի 10 միլիարդ էլեկտրոնվոլտ հզորություն): Ինստիտուտը հավանք բարձրացրեց մասնագետների և դարձավ Հայաստանում հիմնարար ֆիզիկայի առաջատարը: Հայաստանի անկախացումից հետո կառուցող Ռուսաստանի հետ մի դարձ խզվեցին, բայց բավական արագ էլ վերականգնվեցին: 1991 թ. ստորագրված միջդեպարտման դայնամիկայի հիման վրա վերակառուցվեց Ռուսաստանի հետ համագործակցությունը երեք կարևոր ուղղություններով. սինգուլյար ճառագայթների ուսումնասիրություն, հետազոտություններ բարձր էներգիա ունեցող մասնիկների փոստային և արագացուցիչային ֆիզիկա, որ վերաբերում է արագացուցիչային շեխմիկայի զարգացմանը: Անցյալ արհեստի դայնամիկայի նորոգվեց եւս երեք արտվ: Ինստիտուտն անցել է ՀՀ արդյունաբերության նախարարության

ենթակայությանը, ևսինքն որ ակադեմիական համակարգը ի վիճակի չէր ապահովել գիտության այնպիսի բանակարծիք ճյուղի ֆինանսավորումը, ինչպիսին միջուկային ֆիզիկայի հիմնարար գիտությունն էր: Ինչպիսին էր Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտի «ունկալական փուլը»: Ի՞նչ ուղիներ են գտնվում նրա զոյաբեման, լիարժեք գործունեության համար, ի՞նչ հիմնական ուղղություններ են ընդգրկում գիտական հետազոտությունները, ի՞նչ հետաքրքիր են նեմարվում աղագայում: Ստորև ներկայացնում ենք այս եւ մի քանի այլ հարցերի մասին Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտի սնորհ, ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր Ռուբեն Մկրչյանի եւ փոխսնորհ, ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտությունների թեկնածու Ալբերտ Ավետիսյանի հետ մեր գրույցի թվանդակայությունը:

Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտը ստեղծվել է 1943 թ. Արագածի գոտու բարձր լեռնային կայանների հիման վրա սինգուլյար ճառագայթների ուսումնասիրության համար, երբևէ ժամանակ զբաղվում էր ֆիզիկայի հենց այդ ուղղությամբ: 1961 թ. ինստիտուտի առաջին սնորհ Ա Ալիխանյանի գլխավորությամբ սկսվեցին հայկական էլեկտրոնային արագացուցիչի կառուցման աշխատանքները, եւ ինստիտուտի որոնողական համակարգը մասնակցություն էր միջուկային ֆիզիկայի խնդիրների հետազոտությանը: Ինստիտուտը, որ մինչ այդ գործում էր ՀՀ ԳԱ-ի համակարգում, անցավ Մոսկվայի ասոնային էներգիայի օգնագործման դեպարտման կոմիտեի ենթակայությանը: 1967 թ. սկսեց գործել Եվրոպայի խոշորագույն հայկական արագացուցիչը 6 միլիարդ էլեկտրոնվոլտ հզորությամբ (համեմատության համար ասեմք, որ աշխարհի ա-

ինստիտուտն զբաղվում է նաեւ սն-հաշվարկային գործունեությամբ մե-սադամեակման արհեստագործարհ, կրիտիկական կայանի եւ այլ ոչ մեծ հզորությունների միջոցով, որտեղ կասարվում են թե Հայաստանի, եւ թե Ալիխանյանի) արհեստահմանյան դասավերներ կառուցված նոր արագացուցիչների կառուցման համար անհրաժեշտ սարքավորումների հետ, որ ինստիտուտը, արհեստահմանյան ֆինանսների համեմատությամբ, բաց ավելի էման է դաստիարակում (ի հաշիվ էման աշխատանքի) շեխմիկական բարձր անկարողություն: Նման որոշ վերներ ընդունվել են ամերիկյան CERN արագացուցիչային կենտրոններին եւ այլն: Մա ֆինանսավորման որքան կարևոր, նույնիսկ էլ, կայուն որոշվելի ենասկեցից, անհույսալի այսպիսի է, որովհետեւ հիմնարար գիտությամբ զբաղող հասաստությունը չի կարող լրջորեն մասնագիտանալ այդ ուղղությամբ: Համեմանյան դեպ ինստիտուտի գործունեության այս ոլորտն աղյուսակում է ֆինանսավորման զգալի տկուր: Համեմատության համար ասեմք, որ, 94 թ. սկսվեցին, որտեղական բյուջեից եւ Ռուսաստանից ինստիտուտն ստացել է զրեթե 100 հազար ամերիկյան դոլարին համարժեք գումար, ծախսել 350 հազար: Տարբերությունն ինստիտուտը փաստակել է ինճետույն, վերտիկալ որոշվելների միջոցով:

Ինստիտուտի հիմնական ուղղությունը սարական մասնիկների եւ միջուկային ֆիզիկան է, որ որտահնցում է հանրային ծախսերի գիտնականներ (որանց հիմնական մասը նախկինում կասարվում էր հայկական արագացուցիչի վրա): Վերջին տարիներին, սակայն, մեծ ուշադրություն է հասկացվում արհեստահմանյան գործընկերների հետ համագործակցությանը: Ինստիտուտի մի քանի խմբեր ամերիկյան արհեստահմանյան գիտնականների հետ համագործակցում են: Այլ է իրավիճակը ինստիտուտի մյուս կարևոր ուղղության սինգուլյար ճառագայթների ուսումնասիրության աղյուսակում: Այդ բնութասանները կենտրոնացած չեն ու, բնեւ ոչ նախկին ծախսերով, բարունակվում են Արագածի սինգուլյար ճառագայթների կայաններում, որ հայ գիտնականների հետ համագործակցում են ռուս ֆիզիկոսները: Վերջիններս սարկա մեծ մասը (զրեթե 8 ամիս) անցրեցնում են այդ կայաններում: Դիտարկվում են Ռուսաստանի հետ համագործակցության ընդլայնման նոր ծրագրեր:

Արագածի սինգուլյար ճառագայթների ուսումնասիրության համար կառուցված սինգուլյար ճառագայթային կայանը:

այլն: Այդ ցանցերի միջոցով ինստիտուտի գիտնականները հնարավորություն ունեն աշխատելու արհեստահմանյան համակարգիչների վրա առանց կտրվելու ինստիտուտի աշխատանքներից եւ, ընդհակառակը, իրենց արհեստահմանյան հետազոտությունները բարունակել ինստիտուտի համակարգիչների վրա: «Ինտեգրացում» միջազգային համակարգային ցանցին իրականացվում է «Հայաստան» կինոսարքի եւ DESY գիտնականների օգնությամբ ինստիտուտն սեղանակալում արհեստահմանյան անհանձնելի միջոցով: Բացի այդ, ԳԱԱ ինճետուտի կային ինստիտուտի հետ համատեղ սեղանակալում է համակարգային սեղանային ցանց, որն ընդգրկում է ակադեմիայի համակարգին դասկանող եւ մի քանի այլ ինստիտուտներ: DESY-ի հետ համագործակցությամբ սեղանակալում է մեկ այլ ցանց, որ ընդգրկելու է մայրամասյան ուսումնական հաստատությունները:

Միջազգային գիտական հանրությանը բարձր է գնահատում հայ մասնագետների մակարդակը, եւ, եթե այդ երկրներ դասարկվում են որ-

տալիտան հարցը, որ ցավագին է անդրադառնում նախ եւ առայ մարդկանց, կողմնակի վրա: 1992 թ. սկսվեցին ինստիտուտն աշխատում էր 1500 հոգի, որոնցից այսօր մնա-

կում է գործել 1967 թ. ինստիտուտին կից սեղանակալ գիտնականի տնել (սնորհ Մարտի Բաղդասարյան), որ ժամանակին կազմակերպվում էր գիտնականներ, կինոդաստներ: Այսօր, չնայած դժվարություններին, այստեղ գործում են արեր խմբակներ: Մասի 1-ից կվերակալեն կինոցուցադրումներ, որով հոյակալվում էր Գիտնականի տնել:

Այնուհետև որ, ինստիտուտը ոչ միայն գիտական որոնումների մեջ է, եւս խոր արհեստահմանյան սեղանակալում հանճամարդկային լրջորեն զբաղվում է աղյուսակա ռազմավարության մեակ ման հարցերով: Առաջին 2-3 ամիսները, ընդհատ, որտեղ կիլինեն այդ ժեսակեցից: Նախատեսվում է նույնիսկ միջազգային գիտնական անց կացնել Երևանում ինստիտուտի համար կենտրոնական այդ խնդիր Ռուսաստանի եւ արհեստահմանյան կողմ գտնելի հետ ռազմակերպմանի բնուրկելու նույնատեղով:

Ինստիտուտի սնորհի կարծիքով, գիտության հիմնախնդիրներին անհրաժեշտ լուծում սարկա համար հանրադեպությունում որտեղ է սեղանակալ մի որտեղական մարմին, որն ունենա որտեղի լիազորություններ, դաստիարակություններ, եւ ամենակարևորը, համապատասխան հզորություն (աղյուսակա ժեսակեցից): Գիտության եւ կրթության նախարարությունը զբաղվում է հիմնականում իր ինստիտուտներով, Արտնոնիկայի նախարարությունում կա գիտության բաժին, որ բավական ինտենսիվ զբաղվում է գիտության ֆինանսավորման եւ գործազան խնդիրներով, բայց չափազանց փոքր է այդ հարցեր ամբողջ խորությամբ ընդգրկելու համար: Կա նաեւ ակադեմիական համակարգը, որ սակայն, որտեղական մարմին չէ եւ համադասարանյան լիազորություններ, ինչպես նաեւ անհրաժեշտ հզորություն չունի: Ներկայումս վարչային կից սեղանակալում է գիտության եւ սեղանակալների հարցերով զբաղող խորհուրդ, որը համադասարանյան անճանակալում համարվելու դեպքում կկարողանա ստանճնել գիտության աղյուսակն սնորհելու եւ նախկինում:

ՄՇԱԿՆԻՔ

ՄԹՅՈՒՌԱՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Տաշկական գեղասպանությանը նվիրված ցուցահանդես Փրեզնտի Արվեստի թանգարանում

Ուրբերառուում (Մասաչուսեթս) տեղադրված ԱՄՄ (Ամերիկայի հայկական գրադարան և թանգարան) ընկերությունից փոխարինարար վերցրած հազվագյուտ ցուցանմուշների մի եզակի հավաքածու է ներկայացված Փրեզնտի Արվեստի թանգարանում քաղված «Տաշկական գեղասպանությունը 1915-23 թթ.» ցուցահանդեսում, որը վեր է հանում մի ամբողջ ժողովրդի քնաքնջմանն ուղղված սարսփազդու մտահոգություններ, գրում է «Արմինյոն Միրո Ափերթյոքը» Երևանից ժամանած լրագրողը։

Ներկայացված եզակի իրերի թվում են անվանական հավաքածուների և զինվորների հավաքածուների ցուցահանդեսում 1915-23 թթ. ընդհանուր խորագիրը կրող միջազգային խորհրդանշանները, որը 1915 ին հարբերում ակաճատ է եղել քուրական վայրագությունների։ «Տաշկական գեղասպանությունը 1915-23 թթ.» ցուցահանդեսը կազմակերպվել է Կալիֆոռնիայի Պեյնիմոնտայի (Փրեզնտ) Տաշկական ռուսոմեթաֆորությունների կենտրոնի և հայկական համայնքի ներկայացուցիչների համագործակցությամբ։ Այն քաղվել է փետրվարի 13 ին և կործանվել մինչև մարտի 12-ը «Անևա Փրանկը աշխարհում, 1929-1945» ընդհանուր խորագիրը կրող միջազգային ցուցահանդեսի ցրտակերպում։

Քանի՞ ասոդ կշողա երեւանյան բեմում

«Երեւան-96» ժամանակակից երաժշտության փառասուն մայիսից օգոստոս

Դի սեղաններին, հենց այդ առիթով։ «Չմտք ելավ Քասրիմը նախադեմ Երեւանում մեծ մյուս ձեռնարկներն անել», ասում է կազմակերպիչներից Գոհարիկ Հովակիմյանը։ Այսօր AGS-ը «Նոր» հեռուստատեսության հետ համատեղ նախադեմ է «Երեւան-96» ժամանակակից երաժշտության միջազգային փառասուն կազմակերպել, որի նպատակն է «Անևա Փրանկը չեն ուղում», խորհրդանշանը (որը կարճատև էր նաև մրցանակի տեսքով) սփռվել է

բերլ կամ անհասները կարող են մասնակցության հայտ ներկայացնել, համեմատողովը կրոնի կարող են մասնակցել մայիսի 10-15 ին կայանալի ասոդին փուլին, քե ոչ։ Հեռարկվածները կարող են ուղարկել իրենց ելույթի ձայնագրությունը։ Առաջին փուլին մասնակցում լավագույնները օգոստոսին կմասնակցեն միջազգային փառասունին, կասանան մրցանակներ։ Փառասունը նախատեսվում է անցկացնել մարտահանդեսի շրջանում, որի շրջանում կազմակերպվելու է

ուղիները, ավելացնում նաև, որ համագործակցում են Մուզսթրոֆի հետ։ «Երեւան-96» միջազգային մրցույթում դափնիներ բարձրագույնը բնականաբար չեն բացառվում ևս։ Հայաստանի փայլից ու փառքից չզրկված անուններն ու խմբերը։ Նրանց հետ միասին այս փառասունում կարիք ունի ճշգրտում։ «Երեւան-96»-ը նոր անուններ կհայտնաբերվի, բնականաբար վաղվա ասոդերի համար, կճշգրտվի օգոստոսին։

Ա.ԱՆՏԻՍ ՀՈՒԱՆՓՅԱՆ

ՁԵՆՆԱՐԿ

Քելզիացիները ցանկանում են շայնազրեղ հայկական ֆուլկլորային երաժշտությունը

Վերջերս Արևմտահայաստանի երկրների հետ մշակութային կառույցի և համագործակցության հայկական ընկերությունը նամակ ասացավ Բրյուսելի երաժշտական նվագարանների թանգարանի զիսաբախտը, Քելզիայի ֆուլկլորի գծով բազմալուսական համեմատման անդամ Հյուբերտ Բոնիցը։ Նա ցանկություն է հայտնարկում

1989 ին Քելզիացի երաժիշտներն այցելեցին Հայաստան և 2 Երաժիշտական 10 համերգ անցրին Մոլիսակում, Գյումրիում, Վանաձորում, Գիլիջանում, Սեւանում, Երեւանում։ Այնուհետ, 1991 թ. Քելզիայի Լյուվեն քաղաքում անցկացվող ամենամյա ֆուլկլորային երաժշտության փառասունին հրավիրվեց

Գրեմմիի արժանավորները հայսնի դարձան

Դող երաժշտության ամենաբարձրագույն «Գրեմմի» մրցանակաբաշխության 38-րդ արարողությունը տեղի ունեցավ փետրվարի 28-ին։ Օրվա հերոսներ դարձան կանադացի Ալեքսի Մորիսը, Դոնի Բեյլը և Գլուսիլիա Բոնիցը։ Դոնի Բեյլը և Գլուսիլիա Բոնիցը երգել են «Գրեմմի» մրցանակը։ Նորահայտ երգչուհի Ալեքսի Մորիսը, օրինակ, Կառնի յոթ մրցանակ հետևյալ կարգերում։ (ա) Տարվա լավագույն պրոդյուսեր, (բ) լավագույն օրինակը Jagged Little Pill սկալապատակի համար, (գ) լավագույն օրինակը երգչուհու կողմից և (դ) լավագույն օրինակը՝ You outta know: Իսկ Մորիլի Kiss from a rose երգը Batman forever ֆիլմից ճանաչվեց Տարվա երգը։ Նրա հետևյալ երգերն են, որ քելզիացիները անցրին։ (ա) «Գրեմմի» մրցանակը ստացավ «Բիլբորդի» օրվա ցեֆրի ասոդին հորիզոնականում։

«Արար» հրավիրում է երկխոսության

«Արար» ամսաթերթը, «Արար» թանգարանի հրատարակչական համալիրը «Ազգին» տրամադրած 6 մարտի գրություն մեջ տեղեկացնում է, որ «Թատրոն» բարեգործական հիմնադրամի համեմատաբար հասանելի Կառնի Գրեմմի մրցանակը և Լեոն Թուրիսյանին հրավիրում է հրատարակչային երկխոսության ցանկացած թերթի խմբագրությունում, լրատվության ցանկացած միջոցով։ «Համոզված ենք, որ սա խնդրը առարկա հարցի օրը մեր տրամադրությունների հստակեցման տարբերակները ամենաարդարաբան է», ասվում է գրության մեջ։

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գազիկ Եղիշի Բալայանը ծնված 1947-ին քնակվում է Երեւանի Մամիկոնյանց վարչի 35 շենի 32 բնակարանում։ 1992-ի հոկտեմբերի 21-ին դուրս է եկել սնից և այլևս չի վերադարձել։ Խնդրում են օրեւ սեղեկություն խմանալիս, գտնվել 23-4225, 486453 հեռախոսահամարներով Բալայան ընտանիքին։

Քելզիացի երաժիշտները Գյումրիի մշակութային կենտրոնում

նկ այցելել Հայաստան ձայնագրելու հայկական ֆուլկլորային երաժշտությունը ազգային տարբեր նվագարանների կասաբանը։ Նորաստեղծ և սեղանի ֆուլկլորային երաժշտության անդամները և, ձայնագրությունները վերածվելով լավագույն ձայնակառույցների, տարածել աշխարհով մեկ։

Արևմտահայաստանի երկրների հետ մշակութային կառույցի և համագործակցության հայկական ընկերության ավագ խորհրդակցան Արար Ներսիսյանի ասելով, Քելզիացի երաժշտագետի և նրա նվագախմբի հետ բարեկամությունն սկիզբ է առել դեռևս 1988 ին, երբ Բրյուսելի ֆուլկլորային նվագախմբը ցանկություն հայտնարկել իր միջոցներով այցելել Հայաստան, բարեգործական համերգներ տալ աղետի գոտում։

Գյումրիի ժողովրդական գործիչների նվագախմբը, որի ելույթներն անցան հաջողությամբ։ Ներսիսյանի վկայությամբ, Բրյուսելի երաժշտական նվագարանների թանգարանում դասվում է մոտ 6 հազար նմուշ, որ ասանդին բաժնով ներկայացված են հայկական դուդուկը, զուռնան, սիմգը, բլուրը, դվանը, բոլոնը, Կամանչան, Կամանին, դեղը, դալից, ուղը, Կամոնը, սանբուրը, քաղը։

Ի դեպ, Հյուբերտ Բոնիցը նախկինում հետազոտություններ ու ձայնագրություններ է կատարել Ուկրաինայում, Օսիայում, Չապալայում, Նովոսիբիրսկում, Արևստանում։ ԱՕԿՄ-ի հրավերով նա առիթով մայիսին կայցելել Հայաստան և կոչվել ձայնագրությունները։

ՅՈՒՐԻ ՍՏԱՐՖՅԱՆ

Տաշկական գեղասպանությանը նվիրված ցուցահանդես Փրեզնտի Արվեստի թանգարանում

Տաշկական գեղասպանությանը նվիրված ցուցահանդեսը ցուցահանդեսում 1915-23 թթ. ընդհանուր խորագիրը կրող միջազգային խորհրդանշանները, որը 1915 ին հարբերում ակաճատ է եղել քուրական վայրագությունների։ «Տաշկական գեղասպանությունը 1915-23 թթ.» ցուցահանդեսը կազմակերպվել է Կալիֆոռնիայի Պեյնիմոնտայի (Փրեզնտ) Տաշկական ռուսոմեթաֆորությունների կենտրոնի և հայկական համայնքի ներկայացուցիչների համագործակցությամբ։ Այն քաղվել է փետրվարի 13 ին և կործանվել մինչև մարտի 12-ը «Անևա Փրանկը աշխարհում, 1929-1945» ընդհանուր խորագիրը կրող միջազգային ցուցահանդեսի ցրտակերպում։

Տաշկական գեղասպանությանը նվիրված ցուցահանդեսում 1915-23 թթ. ընդհանուր խորագիրը կրող միջազգային խորհրդանշանները, որը 1915 ին հարբերում ակաճատ է եղել քուրական վայրագությունների։ «Տաշկական գեղասպանությունը 1915-23 թթ.» ցուցահանդեսը կազմակերպվել է Կալիֆոռնիայի Պեյնիմոնտայի (Փրեզնտ) Տաշկական ռուսոմեթաֆորությունների կենտրոնի և հայկական համայնքի ներկայացուցիչների համագործակցությամբ։ Այն քաղվել է փետրվարի 13 ին և կործանվել մինչև մարտի 12-ը «Անևա Փրանկը աշխարհում, 1929-1945» ընդհանուր խորագիրը կրող միջազգային ցուցահանդեսի ցրտակերպում։

Շերոն Սթոունը Մոսկվայում ներկայացրեց կանանց նոր հանդեսը

Մարտի 1-ից Մոսկվայում է գտնվում հայսնի դերասանուհի Շերոն Սթոունը։ Այցի առիթով մայրամաշտում մարտի 8-ի նախօրեին ուսուցիչը լիցիտիվ Harper's Bazaar հանդեսի ասոդին համայնքում ամենամեծ անվանական և բողի մանեկներին դասնայրու համար։ Նա գովազդել է Clairol, Diet Coke, Revlon ֆրանսիական արտադրանք, ինչպես նաև սպանդանոսները։

Չախտված մի քանի դեպ կատարումներից հետո Շերոն Սթոունը այս անգամ «Ռեյն Գոթիկ»-ը ներկայացրեց «Օսկարի»։ Անցյալ տարվա հոկտեմբերին Ֆրանսիայի մեկույթի նախադրությունը նույն Արվեստի և գրականության բնական հանձնեց «որդես դերասանուհի և որդեսուհի համաբալային մեկույթի գործունակ մեջ ներդրած ավանդի համար»։ Ըստով Արևմտյանի կողմնորդի «Արցիս դար»-ը Գլոբ, որտեղ Շերոնի գովազդները Բրյուսելի ֆուլկլորային Այս դերասանուհի համար դերասանուհուն առաջարկել են 6 միլիոն դոլար։

ՀՀ ԳՄԿՍԹ

«Արարատ» ֆուտբոլային ակումբի կազմը

ՄԱՌԻՆ, ԲԱՂՎԱՏԱՐՅԱՆ, ԵՐԵՎԱՆԻ «ՆԱՅԻՐ» մարզական ակումբի կազմը 1/8-րդ եզրափակիչի դասական հանդիպումն անցկացրին «Արարատ» ու «Կադան-81»-ը: Հիշեցնենք, որ «Կադան»-ը մինչև հանդիպումը, որը կատարվեց Երևանի «Նայիր» մարզական ակումբի կազմում էր 2-0 հաշվով: Պատասխան խաղում էլ «Արարատ» հնարավորություններ անհամեմատ քարծր էին գնահատվում: Մակայն ոչ ոք չէր ստրասում, որ խաղի ելքը կլինի հենց առաջին րոպեներին: Մինչև 19-րդ րոպեն արդեն հաշիվը 2-0 էր հոգուս «Արարատ»:

Երկու անգամ էլ աչի ընկավ Արթուր Ընդադյանը: Երբ 34-րդ րոպեին Լեոն Եսեփանյանը հաշիվը դարձրեց 3-0, ամեն ինչ արդեն դարձրեց: Մակայն ի դասիվ կադանցի երեսասարդ ու անխորժ ֆուտբոլիստների, նրան խուճուղի չմատակարարեցին քաղցր համարներ: Յուր ճակը կունենան 1/8 եզրափակիչի դասաստանն սյուս հանդիպումները, բացառությամբ «Փյունիկ»-«Արագած» խաղի, որը կայանալու է վաղը: Բայց վստահորեն կարելի է ասել, որ ֆուտբոլային կազմակերպչությունն են «Յենենս» ու «Փյունիկ», «Կոստայն» ու «Վանք», «Նրեանն» ու «Շիրակը», քան որ 1/8 եզրափակիչի առաջին հանդիպումներում հաղթել են խուճուղիներով:

«Գլան» Արթուր Ընդադյան

Գավարի խաղարկության ֆուտբոլային կազմակերպչությունը, որտեղ մտնում է «Նարարատ»-ը: Հիշեցնենք, որ վերջինիս մրցակցը 1/8 եզրափակիչում Երևանի «Նայիր»-ը: Իր մասովը գավարի խաղարկությունը: Այսօր ճակը կունենան 1/8 եզրափակիչի դասաստանն սյուս հանդիպումները, բացառությամբ «Փյունիկ»-«Արագած» խաղի, որը կայանալու է վաղը: Բայց վստահորեն կարելի է ասել, որ ֆուտբոլային կազմակերպչությունն են «Յենենս» ու «Փյունիկ», «Կոստայն» ու «Վանք», «Նրեանն» ու «Շիրակը», քան որ 1/8 եզրափակիչի առաջին հանդիպումներում հաղթել են խուճուղիներով:

ԹԵԹԵԿ ԱՍԵՆՏԻԿԱ

Եկու երկու չեմպիոն համախրանական խաղերում

ԹԵԹԵԿ ԱՍԵՆՏԻԿԱ ճեքեա ասչեսիկայի Ֆայասանի հավաքականը համախրանական խաղերում ընդհանուր հաշվարկով գրավեց 2-րդ տեղը: Մրցաշարին մասնակցում էին 10 քիմեր: Ընդ որում, Ֆայասանի հավաքականը մրցաշարեղբ էր դուրս եկել ոչ լիով մարտական կազմով: Բացակայում էին ծագակառուց Արմեն Մարտիրոսյանը, որը վերջերս դարձել է Ռուսաստանի բաց առաջնության հաղորդ, հեռացակառուց Երան Դոդոյանը և Երանոսյանի ռեկորդակիր Ռոբերտ Եմմիլյանը: Այնուամենայնիվ, հենց վերջինիս երկու ծեղերում էլ հաղթեցին մեր ներկայացուցիչները: Հեռացակառուց չեմպիոնի կոչումը նվաճեց կադանցի Մերուժան Մարգարյանը, որը ընդամենը 733 ստ արդյունք:

Շագանակում հերթական անգամ համախրանական խաղերի չեմպիոն դարձավ Պարզե Գրիգորյանը, որի արդյունքն է 1569 ստ: Հարկ է նշել, որ մարզակառուցը հասկացող ցանկերի համար հարմար չէր ել փոխ վազարափերով հնարավոր չէր քարծր արդյունքներ արձանագրել: Հեռացակառուց երրորդ մրցանակակիր դարձավ չեմպիոնի Մերուժան Մարգարյանի եղբայրը՝ Մարտը (707 ստ): Ֆայասանի հավաքականը 4x200 մ փոխան ցումակազմում գրավեց 3-րդ տեղը: Արագածի Տիգրան Սիմոնյանը 60 մ արագակառուց վերջնագիծը հասցրեց 4-րդ տեղում: Կիսամարտում (21 կմ) հրազդանցի Ֆայկ խոբունյանը 8-րդն էր: Ավելորդ չէ նշել, որ այստեղ մեկնարկի էին դուրս եկել ռուսը 60 քեթեասչեսներ: Թվում է մեր քեթեասչեսների ելույթները լավ էր քաղար համարել:

Վերադարձ Ամերիկա

1990-ի 94-րդ աշխարհի առաջնությունների մասնակցի, «Միլանի» 32-ամյա կիսապաշտպան Ռոբերտո Դոնատոնին անցած շաբաթ դասաստանագիր է ստորագրել հյուսիսամերիկյան «Մետրոսթար» ակումբի հետ: Այս ակումբը կմասնակցի ապրիլին մեկնարկող ԱՄՆ-ի ոլորտային Ֆուտբոլային լիգայի առաջնությանը: Թիմի ղեկավարներն արդեն ստացել են այս երկրի ազգային հավաքականի երկու առանցքային խաղացողների դարձնալու ճանապարհ: Ռոնի Մեդայի և կիսապաշտպան Տարա Ռաուսի համաձայնագրերը «աստղերի» թիմում հանդես գալու վերաբերյալ:

... Իսկ սանը լավ է

Չեխիայի հավաքականի ավագ մարզիչ Դուսան Ռեիլը երկարացրել է դասաստանագիրը Չեխիա-Մոլդովական ֆուտբոլային միության հետ (այսպես է Չեխիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի դասաստանագրի անվանումը) մինչև 1998 թվականը, այսինքն, մինչև Իրանի հետ կայանալի աշխարհի առաջնության ավարտը: Մինչ այս որոշման ընդունումը, Չեխիայի հավաքականը եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլ դուրս բերած մարզիչը մեծել է ֆինանսական առումով մի քանի աստիճան առաջարկներ արձանագրելու նպատակով: Սառնակորտայն Ռեիլին առաջարկել են մարզել Բուվենյի և Ա. Արաբիայի ֆուտբոլի ազգային հավաքականները:

Բողարդը հրաժարվեց հավաքականից

Կիեվի «Մետաղուր» թիմի դարձաստանագիր Բողարդը Բելգիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Պոլ Վան Դինսին հայտարարեց, որ այլևս չի կրի երկրի գլխավոր հավաքականի համազգայնաց, քանի որ չի ուզում նստել դասաստանագրի նստարանին: Բան այն է, որ Գերմանիա-Բելգիա ընկերական խաղին, որը վաղ ժամանակի դասաստանագիրը կլինի չլայնացավ, Բողարդը հայտարարեց, որ նրան երկրորդ դասաստանագիրը կլինի համախրանական խաղերում: Վերջինի վերջին առաջնության լավագույն դարձաստանագիրը:

Եվրոպական մրցաշարերն սկսվեցին

Առաջինը մրցաշարային մեջ մասնակցող ՌԻԵՖԱ-ի գավարի խաղարկության մասնակիցները, որոնք անցկացրին ֆուտբոլային կազմակերպչության առաջին հանդիպումները: Ըստ հետազոտիչի և Մյունխենում ճեքեա ունեցած հանդիպումը, որտեղ «Բավարիան» հյուրընկալել էր Անգլիայի «Նորիդհեմ Քոնտաս» թիմին: Դասի ճեքեա ունեցին ռուսական ակումբային: Նորից աչի ընկավ «Բավարիան» և Գերմանիայի հավաքականի գլխավոր ռեպրեզենտանտը Ռոբերտ Կլեյնմանը, որն առաջին կրտսն քաղցր հաշիվը թվում էր «Բավարիան» հետ հաղթանակ կսանի: Մակայն հավաստակառուց ծավալված մրցաշարային ժամանակացույցով, «Բավարիան», առավելության հասավ մեծ դժվարությամբ (2:1): Հիմա ամեն ինչ կվճարվի Անգլիայում կայանալի դասաստան խաղում: Հարաբերական անակնկալ գրանցվեց Պրահայում, որտեղ «Սլավիան» ընդունել էր Իսպանիայի «Ռեալ» համախրանական թիմին: Դասի ճեքեա հաղթեցին 2-0 հաշվով, և դա լուրջ հայտ է կիսապաշտպանի դուրս գալու համար: Չոլեֆ է մտանալ, որ չեխական ակումբները ու նաև ազգային հավաքականը հաջող են հանդես գալիս միջազգային դասաստանական մրցաշարերում: Հիշեցնենք, որ Չեխիայի հավաքականը եվրոպայի առաջնության եզրափակիչի ուղեգիր է ձեռք բերել: Իսպանիան մեկ այլ թիմ «Միլանը» սեփական հարկի ակ 2-0 հաշվով հաղթեց Իրանիին: «Ռոտտը» թիմին: Կարելի է ասել անակնկալ գրանցվեց նաև Բարսելոնում, որտեղ նույնպես հանդես կային թիմը չկարողացավ կոստել «Էյնդհովենի» համար դիմադրությունը: Խաղն ավարտվեց ոչ ոքի 2-2: «Այաքսի» հետ «Էյնդհովենի» հայտարարությունը վկայում է, որ կոլմնիպան Ֆուտբոլի աշխարհում խոստովանում են

մեղադրյալներին մեկն է: ՌԻԵՖԱ-ի գավարի խաղարկության ֆուտբոլային կազմակերպչության առաջին հանդիպումները կայանալու են մարտի 19-ին: Երեկ երեկոյան դասի մեջ մասնակցող Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի ֆուտբոլային կազմակերպչությունը: Մրցակցները՝ «Նանս» (Իրանի), «Մարտակ» (Մոլդովա, Ռուսաստան), «Էնգիա» (Վարսազա, Լեհաստան), «Պրահայի» (Պրահա, Չեխիա), «Ռոտտ» (Պրահա, Չեխիա), «Այաքս» (Ամստերդամ, Չեխիա), «Ռեալ» (Մադրիդ, Իսպանիա), «Յուվենտուս» (Իտալիա): Այս մրցաշարի ֆուտբոլային կազմակերպչությունը կանցկացնեն Գավարի կազմակերպչության խաղարկության մասնակիցները: Կոստելն. «Պրահա» (Իտալիա), «Պարի Սեն ժերմեն» (Իրանի), «Պրահայի» (Մոլդովա, Ռուսաստան), «Ռոտտ» (Վիեննա, Ավստրիա), «Պրահայի» (Լա Կորունա, Իտալիա), «Ռեալ» (Մարագոսա, Իտալիա), «Ռոտտ» (Մ., Գերմանիա), «Յենենորդ» (Ռոստոկ, Չեխիա): Այս մրցաշարի դասաստանական հանդիպումները կայանալու են մարտի 21-ին: Այս ակումբային դասի

Բարձրագույն աստղ՝ Գոհար Թումանյան

«Նոր օրից» ճեքեա կանոնում ենք, որ Լուս Անցելեսի քերթերը վերջերս սկսել են համախրանական արձանագրել: Վեն Նայս ֆադաֆի միջնակարգ դրոշմի բասիկետի աղբյուրներ խմբի ամենատղյունակա խաղացող Գոհար Թումանյանի մասին: Հայազգի մարզում մասին արձանագրելը նույնիսկ «Լուս Անցելես Թայմզ»-ը հեղինակավոր քերթը, որտեղ հիշյալ խմբի լավագույն ռեպրեզենտանտը: Հոգվածագիր Պեյր Լիլին Գոհարին ներկայացնում է որտեղ աղբյուրների խմբի անխորտակա խաղացող, որը յուրաքանչյուր մրցման ընթացքում միջին հաշվով վաստակում է 18.8 միավոր և Ֆորում է ռոպակից ես կեղծ 16.5 գնդակը: Նա խաղարկության կողմնակց գործում է մարտական ոճով և 19-րդ հանդիպումներից 8-րդ մրցաշարից հետագայից է 5 սուգանայինների դասաստանով: Մարզիչը դրա համար նախատեսում է Գոհարին, քանի որ թիմը մինչև վերջ նաև ներկայության կարիքն ունի: Պայմանի ուղին նրա մեջ կոպիտ է, երբ մասնակց խաղում էր իրենից 3

կամ 4 սարով մեծ տղաների դեմ: Նա 2 անգամ ավելի միավոր է արձանագրում, քան նրա խմբի ուրեմ անդամ: Թիմի ամենաարժեքավոր խաղացողն է (175 սմ), և «մրցակցներին իրենց եղունգներն են կրծում, երբ Գոհարի աչքերում նկատում են մարզական յարտության կրակը...»:

Հոգվածագիրը ճեքեա կանոնում է, որ Գոհարը 1983 թ. Հայաստանից Հոլլանդ է գաղթել մոր և հոր հետ: «Չեմ սիրում սանուկ այլ խաղը, երբ միակ 20 միավորով ես մնալիս սիրում եմ դասից յուրաքանչյուր գնդակին իրենց համար», ասում է Գոհարը:

ՀԱՍՎԱՍՏ

Մասնակցեցին երկրորդ կազմով

Իրանից հայրենի վերադարձան Ֆայասանի հավաքականի ընթացքները, որոնք մասնակցեցին այս երկրի Իսլամական հեղափոխության սարեղարմին նվիրված խաղերին: Առաջատար էին դուրս եկել 20 երկրների հավաքականներ, որոնք բոլորն էլ, բացառությամբ Ֆայասանի և Վրաստանի, ներկայացրել էին ուժեղագույն կազմերով: Ազատ ընթացքով մեր հավաքականը թիմային դասից երրորդ յուրորդ տեղերը կիսեց Չեխիաստանի թիմի հետ: Իսկ հաղթողի կոչումը նվաճեցին անգլիացիները: Անհատական դասից արձանագրում էին 68 կգ քաշային կարգում քոնգեբ Գարգեի արձանագրած խաչիկ Ֆարսթայանը, իսկ մինչև 82 կգ քաշային կարգում երկրորդ ժա

Նաչվեց Գեորգ Չոլիանցիայանը: Այնքան էլ հաջող չէին մեր հունիսի ռոմեական ուժի ընթացքների ելույթները: Անհատական դասից արձանագրում էին 90 կգ քաշային կարգում երրորդ տեղը գրավեց գյուրեցի Մարգի Թադեոսյանը, իսկ թիմային դասից արձանագրում էին 7ա սեղ կրկին մրցակցությունից դուրս էին Իրանի ընթացքները: Հանուն արդարության թե՛ս է նշել, որ մրցակառուցում այնքան էլ օրջեկիվ չէր: Դրա վառ աղաչությունը այն է, որ անստեղծ մեծամարտը ստաստարկում էին ֆեմի դասի 13 ներկայացուցիչներ, մինչդեռ Ֆայասանը ներկայացնում էր միայն միջազգային կարգի ստորի վարդեհ Սամվել Ֆարսթայանը:

ՀԱՍՎԱՍՏ

Իգոր Բելանովը գավառական ակումբում

Ուկրաինացի ֆուտբոլիստների բուռն կենսակերպը նյութ է դարձել մի անակնկալ նորություն: Այս երկրի առաջնության երկրորդ խմբի մրցաշարին մասնակցող «Ազովց» ֆուտբոլային ակումբը դասից արձանագրել է կոնկրետ Կիևի «Պրեմոնի» և ՆԱՄՍ հավաքականի նախկին ռեպրեզենտանտ Իգոր Բելանովին: Իգորն էին հավաստում, թե 1989 թվականից Գերմանիայում հանդես է կող 35 ամյա վեհերանը, որը Մյունխենի Վոլֆգանգի «Ռոտտայից» հասավ մինչև 5 արձանագրության լիգային համես ակումբներից մեկը, իսկ այնուհետև որոշ ժամանակ խաղաց Օդեսայի «Չերնոմորեցում», կրկին խաղացած դուրս կգա: Իսկ անա 1995-96-րդ մրցաշարում առաջին խումբ մտնելու լուրջ նպատակներ ունեցող «Ազովցի» ղեկավարությունն այլ կերպ է մտածել և որոշել է թիմը

համարել 1986 թվականի եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստ: Ինչպես նույն է Մարիուպոլի «Պրիվադոսկի Ռաբոտնիկ» թերթը, ա կույրի նախագահ Լյուբոմիր Պալիցը դասից արձանագրել համաձայն Բելանովի վրա է դրել խաղացող մարզիչ Գարգեի ֆուտբոլային ընթացքները: Առաջին Իգորն արդյուն էր ֆադաֆի հյուրանոցներից մեկում և ստաստարկում Ուկրաինայի առաջնության երկրորդ քաղցր մեկնարկին, որտեղից կրկին խաղացած դուրս գա: Հոգվածից հեղինակը հարց էր ասել. «Ի՞նչն է համախրանական ֆուտբոլիստի ընթացքները գրանցելու համար: Պատասխանում «Միգուցե ուկրաինական ընթացքները համաձայն ֆուտբոլի է մարիուպոլի ծեղակառուցությունների հետ կապեր հաստատելու հետևանքով»:

ՀԱՍՎԱՍՏ

«Էկիդ» մարզական թերթը 50 տարեկան է

Մրանից 50 տարեկան Իրանիայում սկսեց լույս տեսնել «Էկիդ» մարզական օրաթերթը, որը ներկայումս եկրում առավել սիրված թերթերից մեկն է: Ի սարկություն մյուս ֆուտբոլային օրաթերթերի, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի իր ընթերցողների որոակի քաղցրակը, «Էկիդը» կանոնավոր կերպով կամ դեռից դեռ ընթերցում են հասարակության բոլոր խավերի ներկայացուցիչները: Օրաթերթի սրբաբանակը ներկայումս 450-500 հազար օրինակ է, չնայած ռուս երկու միլիոն լուսանկարների: Իրերի հոբելյանի առթիվ ՌԻ միջազգային օրաթերթայինին շնորհիվ կարգավորվեց «Էկիդի» գլխավոր սնունդը Պոլ Ռոսեկը նշել, որ իրենց օրաթերթը այն սակավաթիվ դասի

րակներին է, որոնք Իրանիայում ֆինանսական դրության հետևանքով ունեն: Թերթը քաղցրակով ընթերցողներ ունի նաև ֆանատային ելույթներում: Փախիկ վարդերում ՌԻ օրաթերթայինի քաղցրակի անցկացումը հայտնաբերեց ընդ և՛ սալիս, որ «Էկիդը» ընթերցողներին գրավում է նախ և առաջ այն դասաստանով, որ օրաթերթի կերպով և խաղարկային յուրաքանչյուր է ճեքեա և միջազգային մարզական կյանքի կարևոր յուրաքանչյուրները, լիակատար օրաթերթեր հաղորդում ամեն ժամակ մրցանակների արդյունքներին, մասնավորապես ֆուտբոլի, ընդհինի, թեմիսի և այլ մարզամեծերի վերաբերյալ: Պ. Բ.

ՕՐԿԱԿԵՏԵՐՈՎ

ԱՆՆԵՎՈՒԹՅՈՒՆ

Իսրայելը սզի մեջ է

Պերկար և Արաֆատը նույն շրջայնով են շրջայված

Երեւոյի օրը կառավարության նիստից հետո Իսրայելի վարչապետ Շիմոն Պերեսը հայտարարել է մահմեդական արմատականների խմբավորումներին հարվածներ հասցնելու համար նախատեսված հասուկ ուժերի ստեղծման մասին: Հասուկ ուժերը լիքով է ղեկավարի Իսրայելի «Հիմեր» անվան գործառնական ծառայության ղեկավար Ամի Ալ Կլոնը: Ճշգրիտ տվյալների համաձայն, թե Ալ Կլոնը սեղի ունեցած լիցենզիայի հետեւանով 14 մարդ զոհվել ու 125 ը վիրավորվել են: Չոկվածների մեջ երեխաներ կան: Պայքարող սեղի է ունեցել Իսրայելի Պուրիմ տոնի ժամանակ: Կառավարության խորհրդակցությունից հետո Իսրայելական 2 նախարարներ քրթակցներին հայտնել են, որ Իսրայելը իրեն իրավունք է վերադասում հարվածներ հասցնել մահմեդական ծայրահեղականներին որտեղ էլ որ նրանք լինեն, այդ թվում նաեւ Պաղեստինյան ինքնավարության քաղաքներում: Սեկնա քանները նույն են, որ այդպիսի հարվածները 93 թվականին Իսրայելի ու ՊԱԿ-ի միջեւ կնկված հաշտության պայմանագրի կոտորած խախտում կլինեն ու կվարկաբեկեն Յասեր Արաֆին:

Ներում նոր իմամներ են նշանակել: Ազգիքներում արվել են հարյուրավոր ծերակալություններ:

Ամի Ալ Կլոնը կարգադրել է Իսրայել ուղարկել լիցենզիա ստացրած հայտնաբերող ղեկավարներ ու մասնագետներ, որոնք կհամարվեն անհարկելիական նոր գործընկերություններ: Միացյալ Լահանգների ղեկավարները Ռուբեն Քրիստոֆերը շրջապատի օրը հանդիպել է մեծավարներից մեկին ու ելուողական մի բարի ելուողների ղեկավարների հետ, որոնք «Համասի»-ն է Իրանի մեկուսացման ուղղված աջակցություն: Ամի Ալ Կլոնը ու Իսրայելի իշխանությունները համարում են, որ Իրանն է «Համասի» գլխավոր ղեկավարը ու հենարանը: Իրանը հերքել է Միացյալ Լահանգների ղեկավարական անձանց մեղադրանքը, որ իր ֆինանսական ու աջակցություն է ցուցաբերում «Համասի» գրոհայիններին:

Չորեքշաբթի օրվա քիտանական «Պեյլի Ջեյեդաթ»-ը գրում է. «Պերեսն ու Արաֆատը մի շրջայնով են շրջված: Նրանք երկուսն էլ կրկնված կամ ոտի կկանգնեն կախված այն բանից՝ խաղաղության գործընթացը

հաջողություն կունենա», քննելով: Պերեսն այսօր երեկի քննարկում Իսրայելական կարիերայի ամենազգացողունը է արդար: Արաֆատի համար դա միևնույն ժամանակ ծեծարության դառն է նաեւ: Այսինքն, հնարավոր է սանուկ չալ ընտրություններն ու կորցնել սեփական սեղը Պաղեստինյան մեջ, սակայն Արաֆատը կարող է ավելի կորցնել՝ վստահված է նրա երազանքը Պաղեստինյան անկախության մասին, որը որոշ ժամանակվա ընթացքում իրականություն էր թվում:

Իսրայելը սզի մեջ է: Թե Ալ Կլոնը Կլոնի հարյուրավոր վաճառողներ բարիկաղներով լիցենզիա են հաղթի կենտրոնն ու գոտացել: «Սեկնա իր հանրում են վերադասում լիցենզիա»: Իսրայելի ռադիոն լիցենզիա, քննարկել է վստից խելագարված մի Իսրայելցի կոլի բռնվել: Թե Ալ Կլոնը լիցենզիա սեղը քրթակալած զինվորների հետ: Նա գոտացել է. «Թողե՛ք ինձ, այնտեղ իմ դուստրն է»: Նրան Պաղեստինյան են. «Եթե նա այնտեղ է եղել, նրան այլեւս հնարավոր չէ օգնել, եթե այնտեղ չի՝ գնա տուն ու հանգստացիր»: Փետրվարի 25-ին երուսաղեմում թիվ 18 ավտոբուսի լիցենզիայի վայր հասած ֆոտոթղթակիցներից մեկը, լուսաբանելով այդ անհարկելությունը՝ չի իմացել, որ ավտոբուսի մեջ հենց իր դուստրն է եղել:

Թե Ալ Կլոնը մարդաբան առեւտրական կենտրոնում ժ. 16-ին սեղի ունեցած լիցենզիայի ակամատները լիցենզիա են, որ անձնատան ահաբեկիչը կանգնել է վտղոցի անցումում, սղասել, որ խաչմերուկում որտեղ կարելի է Ես մարդ հավաքվի եւ նոր միայն ինքն իրեն լիցենզիա: Ակամատները լիցենզիա են 14 ամյա մի աղջկա մասին, որի վրա մաշկի ոչ մի կնիք չէր մնացել, 4 ամյա մի տղայի մասին, որի ոտն էր կտրվել: Երուսաղեմի թիվ 18 ավտոբուսի երթուղին, որն արդեն 2 անգամ ահաբեկության է ենթարկվել, մի Ես աղ Ես թաղամասից է սկիզբ առնում, որտեղ հիմնականում հայրենադարձներ են աղում: Չոկվածների անվանազանություն կան խորհրդային մարդու անկանգնի սովոր ազգանուններ: Չալել Երեւոյի, Ռայա Պաղեստինյան, Աննա Ենցոյ, Մայա Քերկան... Կուշերիկների ընտանիքը 5 տարի առաջ ներգաղթել էր Իսրայել: Ծնողները զոհվել են թիվ 18 ավտոբուսում, իսկ 2 անյափառա տղաները որք են մնացել: 19 ամյա սեծման Իլյա Են մոյիցը նույնտեղ զոհվել է այդ լարաբաստիկ ավտոբուսում: 14 տարեկան հասակում նա Լեհիստանից մոր հետ Իսրայել էր եկել, ավարել էր Ես ղի գիծնազանն ու 4 ամիս արդեն մառայել էր Իսրայելի բանակում:

ԳՐԻԿՈՐ ԷՄԵԼ-ՏԵՐԵՄԵ

ՆԱՐԱՆՈՒՆ

Տարերային աղէտ Կոլումբիայի Արմենիա Բաղաբում

ԲՈՒԿՈՒՄ, 6 ՄԱՐՏ, Ն.Տ.ԸՄԱ. Երեւոյի օրը աղանքի լիցենզիայի անձանց մասում գտնվող Արմենիա անունով Բաղաբ, որի լիցենզիայով զոհվելին 13 մարդ է կորած են համարվում 15-ը, հայտնել են իշխանությունները: Սողանք, որ զեմի սակ թաղեց մի Բաղաբ, հետեւան է նորաստան անձանցին: Անվազ 36 մարդ կվակուսակվել է: Արմենիան, որը ԸՄԱ գործակալության կողմից որակվում է որպէս «խոզուկ» (shanty) Բաղաբ, Կոլումբիայի Կոլումբիո գաղթի մայրաքաղաքն է:

Ուսուսանում 29 ասումային Էներգաբլոկ կա

ՄՈՒՍԿՈՒ, 6 ՄԱՐՏ, ՓՄՍՏ. «Ուսուսանում այսօր գործում է 29 ասումային Էներգաբլոկ», մասնա առուխում հայտարարել է ՌԴ ասումային Էներգետիկայի նախարար Վիկտոր Միլայարովը: Նրա խոսքերով, Էներգաբլոկն ասումային ճյուղը զարգանում է հինգ ուղղություններով՝ ուսուսանական ծառայումներ, միջուկային Էներգիայի տրամադրում, կիմնարար գիտություն, ասումային սարկա

նա մեկնաւանություն, ինչպէս նաեւ ուրանի եւ այլ ռադիոակտիվ նյութերի ասացում: Նա սեղեկացրել է, որ այստեղեւն ՌԴ ասումային Էներգետիկայի իրականացմանը մասնակցելու են նաեւ Եվրոպական միության մասնագետները:

Բաւկում անվանագութային միջոցառումներն ուժեղացված են

ԲԱՅԵՐԻ, 6 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՄ. Ինչպէս հաղորդել է «7 օր»-ը, վերջին օրերս Բաւկում եւ նրա քաղաքային ու մարտկոցային են անվանագութային միջոցառումները: Ավստրալիացիներին, կայսրաններում, օդանավակայաններում եւ ուղեգրաստաններում այլ օբյեկտներում կարգվել են ուսուսանողական ամրացված դասնակարգներ: Աստղան են Երուսաղեմ Բաւկում մտնող եւ Բաղաբից մեկնող ավտոբուսներին ու ուղևորները: Նա բացատրում է վերջին բացարձակ դեղմերով: Ինչպէս հայտնի է, փետրվարի 26-28-ը Բաւկում եւրէ աղանքային է կատարվել: Սողանքի են Միլի մեղիայի լիցենզիայով Անտոյակին, խորհրդարանի աւխուսակցուի Մոլիսարովան եւ հոգեբուժարանի գլխավոր լիցենզիա Սեյրաբեյը: Ոչ լիցենզիայով աղբյուրները ոչնչում են, որ դրանք եղել են «ոչաւիւրկում» սղանքայիններ:

հայաստան համահայկական հիմնադրամ

Ստեփանակերտ-Երեւան-Լոս Անջելես

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՐԱԹՈՒՆ

24 մարտ-27 մայիս

Մասնակցում է ողջ հայությունը բոլոր երկրների հայ համայնքները

1

ԼՈՒՄԱ ԴՐԱՄ

Մասուցե՛ք ձեր Ազգային Տուրքը

Մասնակցե՛ք Ղարաբաղի սնտություն գորացմանը

ՀՀ Կենտրոնական բանկ

709801

«Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամ

Հայաստանի Ազգային Տուրքի

Հանուն Հայաստանի եւ Արցախի գորացման

Եւ (մեկն) _____ անուն ազգանուն / կազմակերպություն

_____ ից անցնում են (մեկ) Ազգային Տուրքի

սարկան վճարելով _____ (_____) դրամ

_____ աստիճակով _____ թվով

Հասցե, հեռախոս _____

«_____» _____ 199 թ.

_____ աստիճակով

Փոխանցում կարող եմ կատարել ցանկացած բանկային բաժանմունքից, խնայողամարդից կամ հիմնարկության հասցիադատության միջոցով: Լրացնելով այս հայտը եւ ուղարկելով Հիմնադրամի գործադիր վարչություն կեղեկացնել փոխանցման մասին:

Երեւան 375010, Կառավարական 3-րդ մասնաճեմ

Կարող եմ սեղեկացնել նաեւ հեռախոսով 56.01.06

ԱՅՍԱՔԱՍ

Միջազգային տուրիզմ

ՀՆԿԱՆԱՆ, ՍԻՐԵՍ, ԿՈՊՐՈՍ, ԵԳԻՊՏՈՍ ԵՎ ԱՅ ԵՐԿՐԵՐ

Կլիաառումների վաճառք

ՄԱՆԱՍ ՊԵՏԵՐՈՐՈՎ, ԵՎԱՏԵՐՈՐՈՎ, ՆՈՒՍԻՐՈՎ, ՄՈՍԿՈՎ, ՌՈՍՏՈՎ, ԱԿԱՐՅՈՒ, ՍՈՒՅ, ԽՆԻՍՊՈՎ, ԿՈՍՏԱՆՍՆԱՎ ԵՎ ԱՊՀ 30-ԻՅ ԱՎԵՐ ԲՈՒՆԵՐ, ԴՈՒԲՆ, ՓԵՐՍԵ, ԱՐԵՎԵ, ԲԵՐԼԻՆ, ԹԻՒՐԿԵ, ՀԱՅԿՈՎ, ԱՍՏԵՐՈՎԱՅ, ՍՈՒՅՈՎ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԾԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ:

ԲԵՆԵՐԻ ՓՈՒՍԿՐՈՒՄ ԲՈՂՈՐ

ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

Երեւան, Պուշկինի փ. 13/ա, հեռ. 53-69-44, 52-15-64